

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

14.06.2022. Nr. 1.7-2/566

Ludzas novada domei

Par SIA "Kārsavas namsaimnieks"

KP saņemti Ludzas novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) sagatavotie papildinājumi par Pašvaldības sagatavoto līdzdalības pārvērtējumu Pašvaldības kapitālsabiedrībā SIA “Kārsavas namsaimnieks”.

KP pieņem zināšanai Pašvaldības sniegto informāciju saistībā ar iespējamu kapitālsabiedrību SIA “Ludzas apsaimniekotājs”, SIA “Kārsavas namsaimnieks”, SIA “Zilupes LTD” reorganizāciju. Pašvaldība norādījusi, ka arī, kaut to darbības veidi pārklājas, kapitālsabiedrības atrodas dažādās pilsētās, starp kurām attālums ir pietiekami liels. Tomēr pēc līdzdalības izvērtēšanas un vispārējo stratēģisko mērķu apstiprināšanas Pašvaldība turpinās vērtēt kapitālsabiedrību darbību un nepieciešamības gadījuma pieņems attiecīgos lēmumus.

1. Attiecībā uz dažāda veida pakalpojumiem, kas ir (var būt) saistīti ar namu pārvaldīšanu un apsaimniekošanu (piemēram, santehniskie, elektromontāžas, būvniecības darbi, ūdens skaitītāju uzstādīšana, tīrīšanas darbības u.c.), KP 16.05.2022. atzinumā Nr. 1.7-2/440 norādīja, ka, lai veicinātu privātā sektora attīstību Pašvaldības teritorijā, būtu vērtējama iespēja plašākai privātā sektora iesaistei šādu pakalpojumu nodrošināšanā.

Pašvaldība norādījusi, ka attiecīgie pakalpojumi galvenokārt tiek veikti SIA “Kārsavas namsaimnieks” pārvaldītajās dzīvojamās mājās, pamatojoties uz iedzīvotāju kopsapulču pieņemtajiem lēmumiem. Veicot tirgus aptauju, konstatēts, ka Pašvaldībā reģistrētu uzņēmēju, kas sniedz šādus pakalpojumus, skaits ir mazs un to pakalpojumi ne vienmēr ir pieejami. Sarežģītāku remontdarbu (piemēram, siltināšana, jumtu, balkonu remonts) izpildei tiek organizēti publiskie iepirkumi. Pašvaldības vērtējumā, pakalpojumu sniegšanas nodošana privātajiem komersantiem nosaka risku pakalpojuma pieejamībai un nepārtrauktībai daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekošanā un pārvaldīšanā.

SIA “Kārsavas namsaimnieks” piedāvātie transportlīdzekļi un traktortehnika, biotuaļu noma un citi publicētie pakalpojumi tiek piedāvāti *daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekošanas un pārvaldīšanas un teritoriju uzturēšanas un sakopšanas* pakalpojumu ietvaros. Iedzīvotāji tiek aicināti pēc iespējas izmantot privāto uzņēmēju pakalpojumus. Izvērtējot vietējo tirgu, līdzīgi pakalpojumi ne vienmēr ir pieejami, jo uzņēmēju skaits ir nepietiekami liels, tie ir 5 uzņēmēji, kuri piedalās pašvaldības rīkotos iepirkumos par ceļu un ielu uzturēšanu. Ja uzņēmēji nav spējīgi nodrošināt pieprasījumu, SIA “Kārsavas namsaimnieks” piedāvā savus pakalpojumus. Tāds pakalpojums kā pacēlāja noma ir vienīgais piedāvājums Kārsavas pilsētā un tās apkārtnē. Pašvaldība norādījusi, ka SIA “Kārsavas namsaimnieks” arī veic blakus esošās pilsētās uzņēmēju aptauju par piedāvātiem pakalpojumiem, lai sniegtu iedzīvotājiem pēc iespējas plašāku informāciju par pakalpojumu klāstu.

Tāpat Pašvaldība norādījusi, ka informācijas, t.sk. cenas publicēšana tīmekļa vietnē par SIA “Kārsavas namsaimnieks” piedāvātajiem pakalpojumiem, dod iespēju iedzīvotājiem

iepazīties un salīdzināt piedāvātos pakalpojumus. Pārtraucot šādas informācijas publiskošanu, Pašvaldības ieskatā, iedzīvotāji sastapsies ar grūtībām salīdzināt un atrast uzņēmējus, kuri ir spējīgi to aizvietot, kā arī saskarsies ar informācijas trūkumu, jo uzņēmēji reti publicē savu pakalpojumu piedāvājumus.

KP norāda, ka, balstoties uz Pašvaldības sniegto informāciju, pirmšķietami varētu secināt, ka SIA "Kārsavas namsaimnieks" iepriekšminētos pakalpojumus sniedz daļējas tirgus nepilnības situācijā, t.i., atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88. panta pirmās daļas 1. punktam. Tomēr, lai tiktu novērsti iespējami Konkurences likuma 14.¹ panta neatbilstības riski, turpinot sniegt attiecīgos pakalpojumus, Pašvaldībai un SIA "Kārsavas namsaimnieks" būtu regulāri patstāvīgi jāveic konkurences neitralitātes risku novērtējums¹, t.sk., konsultējoties ar komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem (t.sk. pašiem komersantiem), tādējādi novērtējumā gūstot vispilnīgāko un visaptverošāko informāciju. Konkurences neitralitātes pārkāpumu risku novērtējums ir atzīstams par būtisku ekonomiskā izvērtējuma sastāvdaļu, ar kura palīdzību publiskai personai ir iespējams ne tikai identificēt iespējamās konkurences neitralitātes pārkāpumu riskus, bet arī tos novērst.

2. KP pieņem zināšanai Pašvaldības papildinātajā izvērtējumā norādīto precizējumu, ka izvērtējuma 23. lp. norādītais teksts " *tiek iepirkta lētāka siltumenerģija no citiem ražotājiem*" ir kļūdains un līdz ar to ir izslēdzams no izvērtējuma, jo SIA "Kārsavas namsaimnieks" neiepērk siltumenerģiju no citiem ražotājiem.

3. Attiecībā uz teritorijas labiekārtošanas un sanitārās tīrības nodrošināšanas pakalpojumiem Pašvaldība papildinātajā izvērtējumā norādījusi, ka attiecīgo pakalpojumu sniegšanā Kārsavas pilsētā ir izveidojusies tirgus nepilnība. Pilsētā nav reģistrētu uzņēmēju, kuri būtu pilnā apmērā spējīgi veikt šo funkciju. Nelielā darbaspējīgo iedzīvotāju skaita dēļ ir ierobežojumi izveidot jaunus privātos uzņēmumus, kuri varētu piedalīties Pašvaldības rīkotos iepirkumos. Tuvākā lielākā pilsēta ir Rēzekne, līdz ar to attāluma dēļ uzņēmēji nebūs spējīgi piedāvāt konkurētspējīgu pakalpojumu. Tādējādi, lai Pašvaldība spētu realizēt un nodrošinātu autonomo funkciju efektīvu, nepārtrauktu un kvalitatīvu izpildi, labākais risinājums, Pašvaldības ieskatā, ir darbus deleģēt veikt kapitālsabiedrībai.

Nemot vērā Pašvaldības sniegto informāciju, ka šo pakalpojumu sniegšanā ir konstatējama tirgus nepilnība, KP arī attiecībā uz teritorijas labiekārtošanas un sanitārās tīrības nodrošināšanas pakalpojumiem uzsver, ka turpinot sniegt šos pakalpojumus, Pašvaldībai un SIA "Kārsavas namsaimnieks" ir būtiski regulāri veikt konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, kā arī mainoties faktiskajai situācijai tirgū (ienākot citiem pakalpojumu sniedzējiem) pārskatīt SIA "Kārsavas namsaimnieks" piedāvāto pakalpojumu apjomu, lai iespējami iesaistītu pakalpojumu sniegšanā arī privātā sektora uzņēmumus. Papildus tam KP norāda, ka, lai pārliecinātos par iespējām pakalpojumus saņemt no privātā sektora, Pašvaldībai būtu jāveic aktīvas darbības, piemēram, organizējot publiskos iepirkumus. Tādējādi iespējami varētu tikt veicināta arī jaunu komersantu veidošanās Pašvaldības teritorijā.

Noslēgumā KP norāda, ka tā atbalsta SIA "Kārsavas namsaimnieks" statūtu aktualizēšanu atbilstoši kapitālsabiedrības faktiski veiktajiem darbības veidiem.

Priekšsēdētājs

J. Gaiķis

¹ Sīkāka informācija pieejama Konkurences neitralitātes izvērtēšanas vadlīnijās. Pieejamas: https://ej.uz/konkurences_neitralitate